

Byggvästen

Tidning till medlemmar i Byggnads Väst årgång 4, nr 3, september 2013

**Bygger hem
nära hemmet sid 7**

Läs också:
Skriv vad du vill sid 4
Hon jagar fusket sid 8-9
Agne är nöjd sid 11
Bronsplats igen! sid 15

Väst

BYGGNADS

Ett telefonnummer för fackliga frågor

010-601 10 00

Direktnummer till anställda på www.byggnads.se/vast

Ringer runt regelbundet

Några dagar i månaden ringer ett antal byggnadsarbetare till nya och före detta medlemmar.

Idag är det snickarna Rickard Andersson och Jonas Nilsson som fattat telefonerna. Under en dag ska de på olika sätt prata om den fackliga idén. Ambitionen är att alla nya medlemmar ska få ett samtal i rimlig tid efter att de sökt medlemskap. Utöver att de välkomnas får de också ett erbjudande.

– Jag brukar säga ”du betalar en avgift kul att veta vad den går till”, berättar Rickard Andersson.

Jonas och Rickard föreslår att medlemmen anmäler sig till *Påfarten*, en dags träff där han/hon får mer ”kött på benen” om vad medlemskapet innebär (se sid 10). Under dagen får deltagarna också insikt i den roll fackföreningen har i deras yrkesliv och i samhället.

– Desto mer medlemmar desto större makt att påverka arbetsmarknaden och

Rickard Andersson och Jonas Nilsson ingår i den grupp som ringer bl a nya medlemmar.

påverka Sverige, menar Rickard.

Jonas och Rickard ringer också till medlemmar som begärt utträde.

– Samtalet går ut på att få reda på varför medlemmen lämnar. För att kunna förbättra organisationen. Vi lyssnar och antecknar. Meningen är att de ska få ett bra avslut.

Det finns olika skäl att lämna. En del har startat eget, andra bytt bransch, någon tycker det är för dyrt. Om det senare beror på arbetslöshet förklarar killarna att avgiften till Byggnads i nuläget då är 47 kr. Till andra förtydligar de att ett års, av facket framförhandlad, lönehöjning täcker in avgiften.

Men viktigast är att de som lämnat ska känna sig välkomna tillbaka.

En trisslott för din mailadress och ditt mobilnummer

I framtiden kommer Byggnads Västs kommunikation med och information till medlemmar allt oftare ske via mail och sms. *Du som inte tidigare gjort det*, meddela dina korrekta uppgifter (mail och mobilnr) via epostanmalan@byggnads.se Som tack för hjälpen får de 5 000 första uppgiftslämnarna en trisslott sänd till den mailadress de uppgivit.

Omslagsbild: Kenneth Andersson och Johannes Grönlund trivs med att få tak över huvudet fort när de bygger. Se sid 7.

A-kassan

Telefon: 010-601 18 00

E-post: a-kassan@byggnads.se

Telefontider

Ersättning, medlemskap och avgifter

Månd- fred: 9 – 11

Utlandsarbete

Månd, onsd och fred: 9 – 11

Omprövning eller överklagan

Månd - fred: 9 – 11

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog

Kassakort skickas till: Byggnads a-kassa, FE36, 930 87 ARJEPLOG

Alla övriga handlingar till:

Byggnads a-kassa, FE36, 930 88 ARJEPLOG

Hitta byggnytt på byggnads.se

Byggnads Väst har fem kontor.

Ring, maila eller kom på besök!

Alla kontor

Tel: 010-601 10 09

Medlemsservice: 010-601 14 14

Mail: vast@byggnads.se

Göteborg (regionkontor)

Olof Palmes Plats 1 (vid Järntorget)

413 04 GÖTEBORG

Fax: 031-774 33 77

Borås

Magasinsg 10, 2 tr

504 35 BORÅS

Fax: 033-12 06 48

Halmstad

Andersbergströmen 104

302 55 HALMSTAD

Fax: 010-601 13 98

Skövde

Box 417 (Besök: Torggatan 18, vån 3)

541 28 Skövde

Fax: 0500-44 75 09

Trollhättan

Swedenborg Center

Lasarettsvägen 9

461 52 TROLLHÄTTAN

Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på kontoren:

Månd – torsd 8–12, 13–16, fred 8–12

(8-12 även dag före ”röd dag”/afton)

Obs! Skövde Må–to 9–12, 13–15, fred 9–12

Har du svårt att komma dessa tider?

Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.

Telefontider på samtliga kontor:

Månd - torsd: 8–12, 13–16

Fred: 8–12, 13–15 (Medlemsservice 8–12)

Tidningen Byggvästen

utkommer med fyra nummer per år

Adress: Byggvästen, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson
Redaktör, text & foto (om ej annat anges):

Marie Thegerström, 010-601 14 39,

marie.thegerstrom@byggnads.se

Redaktionskommitté detta nummer:

Magnus Olofsson, Charlotte Bejmyr,

Kent Norberg, Martin Johansson,

Tomas Emanuelsson

Tryck: Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB

Ordföranden har ordet

Välj väg medvetet

Valet, där vi väljer väg till vilket samhälle vi vill ha, närmar sig. Då, om precis ett år, bestämmer vi i Sverige om vi ska montera ned det sista av den generella välfärden. Eller om vi ska beträda vägen att bygga upp den igen.

Idag för den borgerliga regeringen en tydlig högerpolitik. Nya påhitt finns för att förminska den fackliga rörelsen och skapa en arbetsmarknad med ett stort inslag av låglönearbeten. Arbete som utförs utan några regleringar i arbetsmiljön och arbetstiden. Nu ska också de som drabbats av arbetslöshet tvingas skriva veckorapporter för att få ut sin a-kasseersättning. Fler kommer då att utförsäkras från a-kasseförsäkringen. Den som fackföreningsrörelsen byggt upp som skydd mot lönedumping för de som har arbete. Och den som ska ge de arbetslösa rimliga ekonomiska förutsättningar tills de hittat ett nytt arbete.

Vad de borgerliga vill blir tydligt om vi skrapar lite på den högerpolitik som regeringen driver. De redan rika och övre medelklass ska kunna tjäna mer pengar på ett enklare sätt. Därför kan man nu tjäna pengar på välfärd, genom att tillåta vinster. Och privatföretag kan konkurrera med kommuner, regioner/landsting när det gäller vård, omsorg och utbildning. Så kommer de åt våra gemensamma skattepengar.

Nu sneglar de även på att försämra lönerna för dem som arbetar med lågkvalificerade arbeten. Då kan investerare och ägare tjäna ännu mer. I våra branscher ser vi exempel på detta. Att VVS:are och snickare tjänar det de gör är en nagel i ögat på många. Vi har genom facklig kamp byggt upp en ordning i vår bransch där vi har inflytande på löner, arbetsmiljö och arbetstider. Det hotas nu av styckade entreprenader och oseriösa företag som utnyttjar "billig" arbetskraft. De tittar inte på kompetens och kunskap hos dem som arbetar. De sätter också kvalitén på de

byggnader som uppförs på spel. För att få ut några extra kronor till ägarna. Det drabbar köpare och förvaltare och leder till högre boendekostnader.

Även vårt sedan många år uppbyggda lärlingssystem hotas när priset för de händer som gör jobbet är viktigare än kunskapen.

Ja, bilden ser onekligen mörk ut. Vad kan vi då göra? Som jag nämner i början närmar sig valet. Den 14 sept 2014 ska vi välja vem som ska styra landet. I juni har vi ett val till EU. Vill vi tillbaka till vägen som bygger upp vår gemensamma välfärd är det två viktiga val.

Det räcker dock inte. Vi behöver också förändra och påverka i politiken. De flesta partier idag tycker att det är mer eller mindre ok med vinster i välfärden. Som finansieras av skattepengar. Vi behöver göra det vi gjorde under stora delar av 1900-talet. Vi ska vara där och påverka. Fler killar och tjejer behöver ta på sig jobbet, med stöd av oss, att medverka i politiken för att vi ska komma tillbaka till vägen mot generell välfärd.

Fundera över vart du vill att vi ska gå framöver. Vill du engagera dig för att bryta högerpolitik som idag blåser inom många partier, hör av dig till oss. Vi kan hjälpa till att hitta och stödja de som arbetar för förändring.

Tomas Emanuelsson
Ordförande Byggnads Väst

Kort och gott

Arbetslösheten

Den 31 juli 2013 var 2 883 personer inom byggbranschen (många yrken inte bara inom Byggnads avtalsområdet) i Västra Götalands län öppet arbetslösa eller i program (jobb- och utvecklingsgarantin, ungdomsgarantin, arbetsmarknadsutbildning eller arbetspraktik). Därav var 958 lärlingar (664 under 25 år). I Hallands län var motsvarande siffror 463 personer öppet arbetslösa eller i program, varav 188 var lärlingar (142 under 25 år).

Arbetslös? Betala a-kassan!

En och annan a-kassemédlem har missat ersättning vid arbetslöshet för att man trots att avgiften skulle dras från den kommande ersättningen. Det gör den inte. Betala alltså a-kasseavgifter även om du är arbetslös.

Pensionärernas möten i höst

PRO Byggnads Göteborg har följande möten under hösten 2013.

Onsd 9 okt kl 11, Göteborgs Remfabrik, Åvägen 15, Gårda, Gbg

Onsd 13 nov kl 11, Klubb Maritim (intresseorganisation för bl a sjöfartshistoria), Sockerbruket 17, Klippans kulturreservat, Majorna, Gbg

Onsd 11 dec kl 11, Luciafirande med elever från Hagaskolan, Byggnads Västs lokaler, Heurlins Plats 9, Gbg

Kaffe, smörgås serveras. Lotteri.

Kontakt Bertil Abrahamsson, 031-26 69 97 och Lars Holmqvist 031-52 16 37

Folkteatern höstprogram

Medlemmar i Byggnads Väst kan under en period köpa billigare biljetter till de egna föreställningarna på Folkteatern i Göteborg. Höstens första pjäs heter *Vad som hände när Nora lämnat sin man* av Elfride Jelinek. Den tar vid där Henrik Ibsens *Ett dockhem* slutar. 180 kr (ord pris 240 kr) kostar biljetterna 2-12 okt. Boka på 031-60 75 75. Läs mer på folkteatern.se.

Facebook

Byggnads har en livlig Facebook-grupp, [facebook.com/Byggnads](https://www.facebook.com/Byggnads). Ge dig gärna in i diskussionerna.

Nästa nummer försenat

Byggvästens sista nummer för i år kommer troligen att bli senarelagt.

Hur ska facket funka?

Magnus Olofsson och Peter Andersson är båda träarbetare. De är också ordförande i varsin medlemskrets, Borås respektive Härryda. De hoppas att många idéer kommer in till Byggnads.

Det saknas inte goda idéer. Magnus Olofsson och Peter Andersson tänker skriva ner sina. Det kan alla medlemmar göra.

Både Magnus och Peter är bekymrade över att många medlemmar väljer att inte komma på medlemsmötena (se sid 5). Därför känner de att något måste förändras. För det är demokrati det handlar om. Något vi ska värna om att bruka. På många håll i världen offras människor i kampen för att få ett samhälle där alla individer har en röst.

- Demokratin får ta sig till medlemmen om inte medlemmen kommer till demokratin, tänker Magnus

Han ska därför skriva en motion (förslag till förändring) till Byggnads kongress. I den ska han föreslå att fackliga möten som hålls på företagen (s k UVA-möten, reglerade i Utvecklingsavtalet) ska ha rätt att nominera personer till styrelser och olika uppdrag. Och att man ska ha rätt att lämna in motioner.

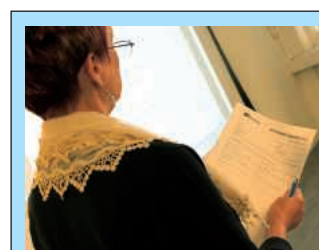
Magnus och Peter medverkar idag på en träff dit alla ordförandena i medlemskretsarna är inbjudna. Man går igenom hur verksamheten fungerar och vad som planeras framöver. Det är alltså förhållandevis få besökare på kretsmötena, den plats alla medlemmar kan påverka verksamheten. Demokratin borde fungera bättre.

Peter Andersson har ett förslag, att någon från en krets medverkar på de företagshållna UVA-mötena. Även om det innebär en kostnad kan det löna sig i längden, fler kan bli medlemmar.

Byggnads behöver nya sätt, utöver möten och arbetsplatsbesök, att nå ut. Det kan finnas så många som 6 000 arbetsplatser i regionen.

- Man hör folk säga vi ser aldrig någon från Byggnads. Jag säger har ni ringt och bett dem komma, säger Peter.

Har du en bra idé? Skriv (se t h)!

Skriv dina förslag på en speciell blankett. Den finns att skriva ut på byggnads.se.

Om du vill motionera

Nästa år har Byggnads kongress. Vill du/ni lämna ett förslag om förbättring i Byggnads organisation? Skriv då en s k motion på en blankett som finns att skriva ut på byggnads.se. Klicka på Om Byggnads/Byggnads kongress/Byggnads kongress 2014/Motioner/Motionsmall.

Ta sedan helst med motionen/förslaget till ett medlemskretsmöte (se sid 5) och förankra (eller få hjälp att formulera) förslaget där. Har inte "din" krets möte i september kan du gå till ett annat möte. En motion som lämnas från en medlemskrets får en större dignitet än om den lämnas från enskild person.

I december beslutar Byggnads Västs regionfullmäktige vilka motioner som ska sändas vidare för behandling av Byggnads ledning i Stockholm.

Förslagen ska lämnas till Mikael Lundell eller Linnéa Ellström, Byggnads Väst, Göteborg, senast den 15 okt 2013.

Frågor till Mikael 010-601 14 26.

Byggnads Väst frågar medlemmar

Jörgen Andersson, träarbetare, Calles Bygg AB, Skövde

Brukar du gå på Byggnads Västs medlemsmöten?

Jag går inte.

Varför inte? Har inte tiden just nu.

Tord Lindqvist, träarbetare, Calles Bygg AB, Skövde

Brukar du gå på Byggnads Västs medlemsmöten?

Jag går alltid.

Varför? Jag vill hålla mig

uppdaterad.

Kom inte hit...

...om du är helt nöjd med hur facket och jobbet fungerar. Men...om du skulle vilja förändra något är det på medlemsmötet du kan börja. Bostadsorten avgör vilket möte som är ditt (se nedan). Lita

inte på att andra agerar. Kontaktpersoner och eventuellt mer info finns på hemsidan, byggnads.se/vast (klicka på Medlemskretsar). De medlemskretsar som inte har "annons" här kan ha lagt in där.

Eller ring närmaste Byggnadskontor, se sid 2. Läs också i Byggnadsarbetaren under rubriken Möten & Sânt. Välkommen på höstens möten!

Bengtsfors/Ed

Torsd 19 sept kl 16.30
Torsd den 21 nov kl 16.30
Restaurang Tjuren, Ed

Lysekil/Sotenäs

Onsd 18 sept kl 18.30
Onsd 11 dec kl 18.30
Lysekils Folkets hus

Trollhättan

Onsd 18 sept kl 18
Onsd 20 nov kl 18
Swedenborg Center, Trollhättan

Uddevalla

Torsd 26 sept kl 18
Fred 6 december kl 18.30
Lotcen, Kungsg 30, Uddevalla

Vänersborg

Tisd 24 sept kl 18.30
Tisd 5 november kl 18.30
Nygatan, Vänersborg

Åmål/Mellerud

Torsd 10 okt kl 18.30
ABF-lokalen, Åmål

Strömstad

Möte efter önskemål. Ring 010-601 14 23

Lidköping

Månd 16 sept kl 18.30
Plats meddelas på hemsidan (se ovan)

Mariestad

Onsd 18 sept kl 19
Komministergatan 16, Mariestad

Vara

Månd 11 nov kl 18.30 (budget)
Rosa huset, Vara

Skara-Götene

Onsd 25 sept kl 18.30
HSB: s samlingslokal, Skara

Östra Skaraborg

Tisd 24 sept kl 17
Dalénmuseet, Stenstorp
Anmäl senast 20 sept 0706-53 27 00 el
0702-68 15 24
Tisd 26 nov, tid och plats se hemsidan

Borås

Månd den 11 nov kl 18
Byggnads kontor, Magasinsg 10, Borås.

Ale/Kungälv

Tisd 17 sept kl 17
Folkets hus, Nol

Alingsås

Torsd 19 sept kl 17.30
ABFs lokaler, S Strömg 15, Alingsås
Torsd 21 nov kl 17.30 (lokal hemsidan)

Hisingen

Onsd 25 sept kl 17
Backa Folkets hus

Härryda

Tisd 24 sept kl 17 (Gäst: Jack Rolka)
Tisd 10 dec kl 17
ABF-huset, Mölnlycke

Kungsbacka/Mölnadal

Onsd 18 sept kl 16.30
Onsd 20 nov kl 16.30 (nomineringar)
Mölnalds Folkets hus

Stenungsund

Månd den 4 nov kl 17, fika från 16.30
Stenungsunds kommunhus, Strandv 15

Falkenberg

Onsd 18 sept kl 18.30
Vi tittar på fotboll på Falkenbergs IP

Halmstad

Torsd 12 dec kl 17
Fackens hus, Halmstad

Varberg

Torsd 19 sept kl 18.30
Varbergs Folkets hus
Gäst: kommunalråd Jana Nilsson (S),

Hylte

Torsdag den 7 november kl 18.30
Sågknorren, Femsjö
Matlagning, anmälan senast 1 nov
0371-600 04 el 0709-12 49 03.

En annan spännande mötesplats

Folkets scen, med mötesplats i olika Folkets hus-lokalerna i Göteborg, "vill med engagerat, nyfiket och öppet skarpsinne diskutera, problematisera och umgås kring arbetarrörelsefrågor". Så skriver ABF, Göteborg, på sin hemsida. Två tillfällen återstår i höst. Den **5 nov kl 19**

är rubriken *Skapandet av låglönelandet Sverige*. Medverkar gör bl a Karl-Petter Thorwaldsson, LOs ordförande.

Den **18 nov kl 18** är rubriken *Rätten till bostad* med medverkan av bl a Anna Glans ordförande i *jagvillhabostad.nu*. Läs mer på abf.se/goteborg/.

Exempel ur Byggnads Västs vardag

Matias träffade Peter Hellberg redan på byggplåtprogrammet på Viskastrandsgymnasiet.

Tjat byttes mot resultat

I sex månader hade Matias tjatat om att få sitt arbetsgivarintyg. När facket kontaktades gick det på en halv dag.

Han går direkt till kaffemaskinen när han kommer in. Matias är "hemma" på Byggnads Väst i Borås.

En vinst med att informera om facket i gymnasieskolorna är att lärlingar vet vart de ska vända sig om de behöver hjälp. Matias (som egentligen heter något annat) har behövt stöd några gånger. Bland annat med att upprätta lärlingskontrakt när han fick anställning som isoleringsplåtslagarlärling. Det

innebar inga problem. Men efter avslutad anställning på ett företag i Göteborg fick Matias inget arbetsgivarintyg trots tjat. När han till slut gick till Peter Hellberg, körde de gemensamt ner och intyget fixades fram. På studs.

I våras råkade Matias ut för en uppsägning på luddiga grunder. Peter Hellberg informerades, förhandlade och därför fick Matias tre månaders lön utan arbetsplikt. Istället för ingenting.

- Var inte rädda för att ringa. Med minsta bekymmer. De är till för att hjälpa, är Matias råd.

Lyckad fiskedag

Drygt 50 fiskare (och några barn), den del långväga resenärer, kom till Byggnads Västs fiskedag på Hökensås den 15 juni. Dagen och fisket började kl 11 med kanonväder. När Örjan Bolin, som arrangerat dagen, gick runt och pratade med dem som fiskade verkade det som om alla trivdes. Och de flesta hade fått fisk som vägde mellan 1 och 1,5 kg.

Mitt på dagen grillades korv och 130 korvar hade en strykande åtgång. Örjan

Bild: Privat

som går i pension vid årsskiftet tackar alla som kom för god hjälp med städning. Och han hoppas att traditionen med det här fisket ska fortsätta. Kanske kan han övertalas att medverka.

Större byggen på gång

Här redovisas exempel på de större arbetsplatser som företagen, enligt gällande avtal, har anmält till Byggnads Väst april-ca juli 2013.

Bergkvist Bygg AB

Nyprod bostäder, Västra Frölunda

Bergman & Höök Byggnads AB

Nyprod bostadshus, Gustaf Daléng, Gbg

BRA Bygg AB

Ombyggn Avenyfasad o kontor, nyprod bostäder Teaterg, Gbg

Nyprod skola och förskola m m, Grimboåsen, Gbg

H.A. Bygg AB

Grundläggning bergbana, Liseberg, Gbg

NCC Construction AB

Nyprod kontorshus/garage, Skåneg, Gbg

Peab Sverige AB

Nyprod köpcentrum, Tanum

Nyprod galleria, Strömstad

Nyprod vårdhem, Halmstad

RA Bygg AB

Nyprod industrihall, Eriksberg, Gbg

Ombyggn Gråberget, Gbg

Nyprod bostäder, Partille Centrum

Rydler's Bygg AB

Nyprod flerbostadshus m m, Vårgårda

Skanska Sverige AB

Nyprod flerbostadshus, Höno

Svevia AB

Nyprod bro, Hökerum

Tommy Byggare AB

Nyprod bostäder, Vårgårda

Nyprod bostäder, Hisings Backa

Tuve Bygg AB

Nyprod bostäder, Eriksberg, Gbg

Nyprod bostäder, Sävedalen

Wäst-Bygg AB

Nyprod bostäder, Regementsv, Gbg

Vinn fyra trisslotter

Vad föreställer bilden som du hittar på byggnads.se/vast under rubriken *Tävling*? Fyra trisslotter sänds till den medlem vars rätta svar dras först ur mail/brevhögen. Vinnare i Byggnads Västen nr 2, 2013 blev Mattias Andersson, Frändefors. Rätt svar var ett munstycke (perlator) på en vattenkran

Skriv senast 15 okt till marie.thegerstrom@byggnads.se (uppge namn, adress och person- eller medlemsnummer) eller till postadress i Göteborg, se sid 2.

Kenneth Andersson och Johannes Grönlund ser fördelarna med företagets nya sätt att bygga hus.

Växhusen

Tre samarbetspartners: Bygg AB Lars Bengtsson & Son, NP Nilsson Trävaru AB och Halmstadhus AB (sälj) Alla är lokala företag och finns inom tre mils radie från Laholm.

Bygg AB Lars Bengtsson & Son har ca 30 anställda varav ca 26 "kollektivare". Lönen är enligt avtal plus en bonus.

Ett eget rörföretag, med tre anställda, är rörunderentreprenör.

Växhusen är i ursprungsförändring ca 120 m² men kan växa åt olika håll efter kundens önskemål. Arkitekten heter Karin Pettersson.

Väggelement och takstolar tillverkas hos trävaruföretaget. Monteras med kran.

"Alla ska ha råd att bo här"

Första tanken på att kunna bygga billigt men med kvalitet och schysta villkor kom för ca tio år sedan. Nu är idén satt i sjön sen ett knappt år.

Idag kom fasadklädseln upp så långt att skylten kunde sättas upp. En av sensommarens få regnskurar har precis upphört och tre byggare kliver ur byssjan. Den står intill visningshuset i ett utpräglat nybyggnadsområde i Gläningesjö utanför Laholm.

– Det handlar mycket om väder, menar Kenneth Andersson när frågan om vad fördelarna med Växhusen är för dem som bygger.

På en dag, som kan dra framåt kvällen, finns väggar och täckt tak (ej teglet) på plats. Sen kan det regna bäst det vill. Det rör inte de två som monterar, gipsar och bygger inredningen.

Växhusen, som Ola Bengtsson, vice vd och sonen i Bygg AB Lars Bengtsson & Son, kallar dem, är synnerligen

lokalt producerade. Väggelementen och takstolarna produceras av svenskt trä i Greve, tre mil söder om Laholm. Så gott som all personal har yrkesbevis (tre lärlingar finns) och är fastboende i trakten. Allt övrigt material beställs och levereras från samma företag som bygger väggar och takstolar. Få mellanhänder. Ett hus som detta kostar under 2 mkr. Utan att tulla på kvalitén.

– Tanken är väl att alla ska ha råd att bo här, tror Kenneth.

– Vi har slimmad organisationen och har inte massa vd:ar och sånt, förklarar Ola Bengtsson.

Johannes Grönlund är traditionell lärling. Han påpekar att det är god stämning på jobbet. Om byggarna konstaterar att något i de prefabricerade elementen inte fungerar är det dessutom nära att kontakta leve-

rantör. Arbetsmiljön är de nöjda med och de har skyddsombud på firman.

Efter vårens diskussioner om bris-tande ordning och reda och långa underentreprenörskedjor på byggena får detta bygge framstå som det goda exemplet.

– Det är sjukt det systemet, utbrister Ola Bengtsson och får medhåll.

Han vill skynda långsamt. Men han tror på konceptet och att minst tio Växhus byggs under kommande år. De har i nuläget också flera andra jobb igång i trakten, allt från servicejobb till skolreoveringar. Byggarna alternerar.

Kenneth, Johannes och den "snickrande" arbetsledaren Benno Kristoffersson fick "hinna med"

att återta arbetet med visningshuset idag. För det skulle visas upp som förebild i en stundtals orolig bransch.

Liggande fasadbrädor kan ställa till problem. Här ska en dropplist göra nytta.

Hur vill du ha det?

EU:s öppna arbetsmarknad har fått stora negativa konsekvenser för fackföreningsrörelsen, inte minst inom byggbranschen. Utländska företag som bedriver verksamhet i Sverige medverkar aktivt till såväl social dumpning som lönedumpning. Risken är stor att den öppna arbetsmarknaden är på väg att rasera mycket av vad arbetarrörelsen kämpat för under 100 år. Kollektivavtalen, de som vi med styrka och solidaritet förhandlat fram, hotas.

Vi ser hur arbetskraft från t ex de baltiska länderna ofta lever under slavliknande förhållanden här i Sverige.

Om vi inte agerar är risken stor att det fackliga löftet där – *vi försäkrar varandra att aldrig, under några omständigheter, arbeta på sämre villkor eller till lägre lön än vi lovat varandra* – har spelat ut sin roll.

Vi ser att arbetstagare börjat tänka mer och mer individuellt. Solidariteten, som en gång var så stark, tynar sakta bort.

Regeringen står för kapitalet. Och de gör sitt jobb exemplariskt. EU:s öppna arbetsmarknad gör att företag kan tjäna grova pengar på att slippa undan svenska kollektivavtal genom att anlita sk f-skattare och utländska bemanningsföretag. Detta är inget annat än slaveri och människohandel.

Det är dags för att stå upp för det fackliga löftet!

Eller så resonerar man som Sveriges Byggindustrier (BI) med flera arbetsgivarorganisationer. Citat ur pressmeddelande från BI den 3 juli 2013.

Byggbranschen behöver öppna gränser med trygga arbetstagare.

Den utländska arbetskraften i Norden har bidragit till den ekonomiska tillväxten, men har också pressat löner och arbetsvillkor i vissa branscher. - Utländsk arbetskraft har delvis blivit en kostnadsfråga för byggföretag och kunder.

Vem som ska vinna kampen om arbetarnas villkor och prislapp avgörs om ett år. Valet är ditt!

Jesper Carlsson, avtalsansvarig, Byggnads Väst

Stoppa fusket!

Det har blivit som ett kall. Med knappa resurser stretar journalisten Anna-Lena Norberg på med att avslöja hur utländska, och svenska, företag smiter undan bl a ansvar och skatter. Hon ser vad det kan leda till.

En handtextad A4-lapp med ordet ELENAMEDIA sitter snett fasttejpade på Anna-Lena Norbergs lägenhetsdörr. Efter att hennes och journalistkollegan Thomas Lundhs bok *De nya trälarna* släpptes tidigare i år har tillvaron rusat på. Förlaget LenaMedia bildades och det som är kvar av bokens andra upplaga står nu uppallat i kartonger längs en vägg i sovrummet.

Anna-Lena bor i Växjö's "Bergsjön", utanför centrum, där människor från många olika nationer bor, lever och umgås.

– Vi är alla lika, konstaterar Anna-Lena dagligen.

Ingen vill bli utnyttjad eller styrd. Men idag tvingas människor i olika former av underläge, ofta in i den tillvaron. Genom intresset för boken *De nya trälarna* har hur människor utnyttjas i olika branscher fått mer ljus på sig. Men inte mycket händer. Varför?

Vad tänkte intressegruppen för frilansjournalisten Anna-Lena Norberg?

– Jag fick ett tips om att massor av människor arbetade, som enmansföretagare (ej tillåtet), oreglerat i skogen. De hade låg lön och inga sociala avgifter betalades i Sverige. Hälften av landets skogsarbetare hade det på det här sättet.

Enligt EUs grundregler ska sociala avgifter betalas i det land där arbetet utförs. Undantag är om arbetaren är utsänd från ett land för att jobba med samma typ av arbete. Varje individ ska då ha ett sk A1-intyg. Detta fuskas det med. Man kan t ex inte vara utsänd från ett land man aldrig satt sin fot i.

Anna-Lena gjorde ett reportaget om skogsarbetarna hos Radio Kronoberg.

– Det blev en kioskvältare.

Därefter tog hon, tillsammans med en företagare, tag i Laval-frågan. Det gällde skolbygget med lettiska arbetare, i Vaxholm, som blivit riks- och Europakänt. När Anna-Lena började gran-

Vana manövrar på datorn, via språk- och valutaöversättningar visar lönen, ca 9 kr/tim.

Rasismen frodas. Artikel i dansk tidning.

På många hyllor i Anna-Lena Norbergs lägenhet finns insamlat material. Hon antyder att en ny bok kan komma framöver.

ska skulle EU-domstolen snart avgöra vad Byggnads skulle straffbetala.

Hon fick, via bl a offentliga årsredovisningar, fram nya alarmerande uppgifter, som media missat. Hon skrev en sprängstoffsartikel. Som ingen ville publicera. Då valde hon att skapa en websida och lägga ut artikeln på nätet.

– Så startade *stoppafusket.nu*.

Där kan den intresserade, en tid till, läsa om hur Laval trixade för att komma undan skatter och sociala avgifter. Hemsidan innehåller också mycket annat som Anna-Lena och hennes kollegor "snokat upp". Via hemsidan kommer också många tips, främst från företag, i flera europeiska länder. Men vid årsskiftet stänger Anna-Lena ner sidan av ekonomiska skäl.

– Jag lever i den tredjedel som vänder och vrider på slantarna.

Hon har en genetisk sjukdom som begränsar hennes arbetsförmåga och därmed hennes ekonomi. Hon är "sjukpensionär" men tillåts och orkar arbeta några timmar i veckan

– Men jag har också en passion för

Nu!

Anna-Lena Norberg hatar orättvisor och tror på människors lika värde. "Det sker idag en omfördelning från vanligt folk till rika." Hon rasar därför mot företags agerande med främst utländsk arbetskraft. Hon har blivit både databackad och hotad. "Men jag backar inte. Jag blir bara förbannad."

att läsa årsredovisningar. Så jag läser i sängen innan jag somnar på kvällen.

Informationen om skattefusk m m finns nämligen i företagens egna siffror, svart på vitt. Om man vet hur man ska leta. Och det gör Anna-Lena.

Hon visar med några snabba knapptryckningar hur hon använder databaser (som kostar en slant) i de olika länderna. Ur årsredovisningar kan plockas fram t ex hur företag betalar långt, långt under kollektivavtalens lönenivåer. Den största inkomsten för arbetarna blir istället utlandstraktamentet. Som varken skatt eller sociala avgifter ska betalas på. Mot reglerna betalas de, på den låga lönen, i hemlandet. Inte en enda skattekrona betalas här. Intäkterna minskar och i förlängningen hotas skola, vård och omsorg.

- Vi ska vara rädda om välfärden och därför följa lagar och regler. Tillåter vi det här biter vi oss själva i rumpan.

- Ju mer jag får reda på ju mer ser jag

de allvarliga konsekvenserna för landet.

Skattemedlen sinar, då hotas jobben.

- Tänk om jag förlorar mitt jobb oroar sig människor. Det kommer de att göra, menar Anna-Lena med ett snett leende.

I boken *De nya trälarna* beskrivs t ex hur transportbranschen drabbats av massarbetslöshet och företagsnedläggningar. För utöver det ovärdiga i att människor utnyttjas skapas arbetslöshet. Det i sin tur öppnar för lönesänkningar.

Rasismen frodas också när ilska riktas felaktigt mot dem som tar "våra jobb". 15-20 % kommer att rösta på SD om vi inte vänder opinionen tror Anna-Lena.

- Man måste rikta ilskan uppåt, inte mot bröder och systrar, poängterar hon.

- Men det är inte rasistiskt att granska utländska företag. Det motverkar att vi får trälrar som jobbar.

Det är absolut inte bara utländska företag som utnyttjar arbetskraft från andra länder. Anna-Lena skriver i *De nya trälarna* långt om hur NCC använder Atlanco/Rimec ett "totalt kriminellt företag". Läsningsrekommenderas.

Skatteverket hinner inte med med resurser de har idag. Så...

- Facken måste bli mycket tuffare. Och facken är vi. Det här är vars och ens ansvar. Medlemmar gör era röster hörda!

Anna-Lena vill specialutbilda fackförbunden. De ska veta vad ett A1-intyg är t ex. Många fackförbund skulle tillsammans kunna skapa en utredningsbyrå med

spetskunskap. Var/hur har företag betalt sociala avgifter, lön och skatt? En efterkontroll på A1-intygen efterlyse också.

-Jag är inte journalist för att synas eller höras. Jag gör så mycket jag kan.

Underförstått "Vad gör du?"

Läs och inse!

Ta hand om de nya

Hösten innebär att många nya lärlingar finns på arbetsplatserna. Hjälp dem in i gemenskapen och berättat hur branschen fungerar. Lärlingarna är framtiden.

Berätta till exempel det här

Arbeta bara i företag som har kollektiva avtal. Dina lärlingstimmar räknas inte om du jobbar i företag utan avtal.

Bild: Bengt Eriksson

De här eleverna, med inriktning plåtslageri, lämnade trygg skolmiljö i våras. De och andra lärlingar finns nu ute på arbetsplatserna. Visa dem hur branschen fungerar.

Anmäl tillsammans med arbetsgivaren till Byggindustrins Yrkesnämnd (BYN) att du ska ha lärlingsbok (e-bok via datorn). Upprätta lärlingskontrakt (vvs och plåt).

Ha ordning på tiderna du jobbar och skriv upp i almanacka vad du gör.

Kolla och spara dina lönespecifikationer. Får de inte plats hemma, släng annat istället.

Ansök om medlemskap i a-kassa och fackförening. Trygghet och försäkring om du blir arbetslös.

Vid prestationslönejobb (ackord/resultlön) får laget 10 - 23 kr/tim (löneform avgör) som läggs till premielönesumman som ska fördelas (Bygg).

Lärlingslönestegen för trä-, betong-, mur- och golvlärlingar i procent av vad fullbetalda arbetskamrater har.

1-2 299 tim	55 %
2 300 - 2 799 tim	60 %
2 800 - 4 300 tim	65 %
4 301 - 5 500 tim	75 %
5 501 - 6 800 tim	88 %

Läs i alla avtalen på bygggnads.se

Välj höstkurs i höstrusk

Hur mycket vet du om facket? Inte mycket? Kom hit en dag. Om du är medlem eller inte spelar ingen roll.

Ikorta pass får du veta vad facket gör, varför facket måste finnas och hur du kan "använda" föreningen. Och hur du eventuellt kan vara delaktig. Fika och lunch serveras.

Kom och lyssna, fråga, diskutera... Dagens innehåll styrs en hel del av deltagarnas frågor och undringar.

Dagskursen kallas *Påfarten*. Du behöver alltså inte vara medlem. Men du är naturligtvis välkommen att bli.

Anmälan och förutsättningar (ledighet och ekonomi) se ruta nedan.

Jack Rolka håller i flera av Påfarten-kurserna. På denna kurs i våras var stämningen, som den brukar vara, öppen och tillåtande.

Datum att välja på i höst

Det finns många tillfällen att välja på. Först till kvarn gäller vid anmälan. Kursdagarna blir alltmer populära.

Följande datum finns hittills att välja på i höst.

Göteborg: 13 sept, 11 okt, 15 nov och 6 dec
Trollhättan: 9 okt, Skövde: 23 okt
Borås: 20 nov och Halmstad: 6 nov

Eller bli ett gäng och boka en egen dag. Anmälan se ruta till höger.

Om du tillhör en "mindre" yrkesgrupp och vill gå en kurs med deltagare med samma yrke, hör av dig. Kontakta någon i rutan till höger.

Specialutbildning för rörläggare

VVS-montörer som vill lära mer om hur lönen kan bli bättre kom på kurs! Tre tillfällen ca kl 14-18.30. Hösten 2013 hålls kursen där medlemmarna vill, när ca tio anmält sig. Ring Parham Pour eller Peter Hellberg, 010-601 10 09.

Detta gäller vid facklig kurs

Du har rätt till ledighet för fackliga studier om du meddelar din arbetsgivare senast 14 dagar innan kursstart.

Ersättning lämnas för förlorad arbetsförtjänst, minst i form av ett skattefritt stipendium på 808 kr/dag.

Anmälan kan ske via:

sms: 0730121261 (NYHET)

mail:

fackligutbildning.vast@bygggnads.se

telefon: 010-601 10 09. Fråga efter Gunnilla Haag, Tomas Nilsson eller Jack Rolka. De svarar också på frågor.

Exempel ur Byggnads Västs vardag

Agne Frinell berättar för Janne Nyqvist att han hoppas på att få ett nytt jobb inom kort.

Tur jag är med i facket

Den historia Agne Frinell berättar börjar med att en älg "flög" igenom i hans bilruta. Efter mycket möda kämpade han sig tillbaka till arbetslivet. Där han åkt på en smäll till.

Den svartvita bilden, tagen 1989, visar ett illa tilltygat Volvovrak. Agne Frinell fick älgan över sig och skadade huvudet väldigt illa. Han låg nedsövd en lång period. När han väl vaknade följde flera års rehabilitering, arbetsträning och försäkringsdiskussioner. Det senare tog en del tid.

– Jag fick fin hjälp med det tack vare LO-TCO Rättsskydd, berättar han.

Agne är väldigt nöjd med sjukvården – Det var nära! Hade jag inte bott i Sverige hade jag inte funnits.

Trots att han har en invalidetsbedömning på hela 45 % har Agne kunnat

arbeta heltid som svetsare och montör.

– Jag har försörjt mig själv från 95.

Under tiden före olyckan reste han i jobbet runt både i Europa och Norden. Det har han till viss del fortsatt med när han återvände till arbetslivet. Han arbetade på olika företag där det fanns jobb men 2005 träffade han av en slump en arbetsledare från det företag där han börjat sin yrkesbana. Agne fick erbjudande om jobb under ett stopp i petrokemin och han blev så småningom tillsvidareanställd. Allt frid och fröjd ett tag. Men.

Agne tror att företaget bestämde sig för att göra sig av med honom när han av allvarliga personliga skäl nekade att ta ett uppdrag på andra sidan Sverige.

Trots att Agne de senaste åren inte arbetat med svetsning krävde företa-

gets företrädare att han skulle ha en svetslicens EN287. Klarade han inte den skulle han få sparken.

– De sa att alla i företaget skulle ha svetslicens. Men det har de inte.

När provet skulle göras gavs Agne medvetet, han hörde anvisningarna, de svåraste förutsättningarna. Och han misslyckades.

Han kände sig på flera sätt grovt traskasserad av företaget, fick allvarligt ont i magen och blev sjukskriven.

Det var företaget som kontaktade Byggnads. Det varslade om att de ville säga upp Agne av personliga skäl. Flera överläggningar har hållits. En saknad svetslicens är inget personligt skäl anser Janne Nyqvist, en av de ombudsmän som hanterat Agnes långa ärende.

– Vi har vänt på varenda sten.

Direkt efter den sista överläggningen i våras, vid sittande bord, överlämnade företaget Agnes uppsägning. Byggnads ogiltigförklarade den direkt och ärendet blev föremål för central förhandling som hölls i juni i år. Ombudsmän från förbundskontoret i Stockholm tar då över.

Till slut träffades en uppgörelse Agne ändå är nöjd med. Han har skrivit på att den är konfidentiell, innehållet får ej spridas.

Han ville egentligen ha kvar sitt jobb, för den sociala gemenskapen med arbetskamraterna som han hela tiden haft stöd ifrån.

– Men nu är jag glad att jag är därifrån.

Och han är nöjd med fackets hjälp.

– Ja, Herregud vad ni hjälpte mig.

Lönespecifikationen är ett värdepapper

Många av de problem som uppstår för medlemmar på jobbet hade kunnat lösas smidigt om lönespecifikationerna hade funnits tillgängliga. På den står det bl a om skatten är inbetald och om du har fått semesterersättning och andra ersättningar utbetalda.

Spara därför alltid dina lönespecifikationer. Vid en tvist kan det vara de som ger dig rätt.

Företagshälsovård oftare efter 50

Alla företag som har kollektivavtal med Byggnads är skyldiga att teckna avtal om företagshälsovård. Trots det är det många företag som idag saknar ett sådant avtal. Företagshälsovården ska vara efterfrågandestyrd, arbeta förebyggande och vara en expertfunktion inom arbetsmiljö och arbetsinriktad rehabilitering. Det betyder att företagshälsovården ska arbeta förebyggande.

Viktigt är också att de anställda får vara med och påverka vad avtalen ska innehålla. Våldigt få företag tecknar sådana avtal och ännu ovanligare är att de anställda får vara med och påverka. De flesta tecknade avtal innehåller endast en enkel hälsoundersökning var tredje år.

Enligt kollektivavtal från 1 mars 2013 har anställda som fyllt 50 år rätt till hälsoundersökning varje år. Är man nyanställd och inte varit på hälsoundersökning de senaste tre åren bör man genomgå en sådan inom sex månader. Var det länge sedan man genomförde en hälsoundersökning kan det betyda att företaget inte tecknat avtal med företagshälsovården eller inte förnyat avtalet. Ifrågasätt då det till företaget.

Det är även viktigt att vi trycker på om vad avtalet ska innehålla. Det har vi rätt till. Hör gärna av er om ni vill ha kunskap om vad som ska ingå i företagshälsovårdsavtalet.

Mikael Holmqvist,
Regionalt skyddsombud

Regionala skyddsombud i Väst

Morgan Karlsson, Daniel Hell, Roger Sjöblom, Anders Karlsson, Hans Stevander, Mikael Holmqvist, Parham Pour, Bengt Eriksson, Kent Norberg, Urban Ternön, Tomas Lundin, Ronny Karlsson, Stefan Bengtsson, Lennart Björnkvist, Henrik Fager, och Hans-Erik Lidén.

Ring 010-601 10 09 eller hitta direkt-nummer på www.byggnads.se/vast

Hitta byggnytt på byggnads.se

Expedition i Lysekil

Ställningsbyggandet har pågått hela våren och sommaren. Preem raffinaderi har storstopp i höst. Byggnads Väst finns där vid flera tillfällen.

Nu är det dags igen, efter sex år, för Preemraff i Lysekil att stänga helt. En noggrann genomgång ska göras och tusentals inhyrda personer ska under fyra intensiva veckor utföra det arbetet.

Byggnads Väst kommer att ha en expedition på raffinaderiet. Öppetiderna är i skrivande stund inte klara. Därför hänvisar vi till hemsidan byggnads.se/vast under rubriken *Arbetsmiljö*.

Har du frågor kontakta Mikael Holmqvist, 010-601 14 11.

Lär mer om asbest

Asbest är livsfarligt att andas in, även i små mängder. Bland annat det står att läsa i den nya broschyr som flera fackförbund i samverkan, 6f, tagit fram. Att asbest är farligt vet de flesta men all kunskap behöver fräschas upp.

Vill du ha skriften hör av dig till något regionalt skyddsombud, se ruta nedan, 010-601 10 09

Bli asbest smart

Värsting

Var och en är sitt eget skyddsombud. Man kan undra om det verkligen fungerar så på arbetsplatserna. Den här anordningen (på bilden) hittade Urban Ternön, regionalt skyddsombud, någonstans i Byggnads Västs stora region. Frågan uppstår genast hur både upp- och nedstigning ska gå till på ett säkert sätt.

Meddela gärna något av skyddsombuden i rutan till vänster om du hittar riskfylld arbetsmiljö på arbetsplatserna. Det är inte säkert att någon kan komma på stört men så fort han kan.

Bild: Urban Ternön

Lång höst, vila en stund

Krispiga mornar. Storm eller brittsommar. Hösten är i antågande. Hyr en av Byggnads Västs stugor och njut.

Under hösten finns i skrivande stund lediga veckor/helger att hyra i alla Byggnads Västs stugor, både på Gullholmsbaden och på Tanum-Strand. För en helg under lågsäsong (efter 15 sept) betalar du endast mellan 1000 kr och 1200 kr. En vecka kostar mellan 1 650 kr och 2 150 kr.

Har du frågor eller vill boka framöver, ring Yvonne Andersson, 010-601 13 88.

Det är aldrig långt till havet på en ö. Gullholmsbadens stugor ligger dessutom vid en liten sjö.

Ebbe Johansson tror att han besökt de flesta centralstationer i landet under sin tid som ombudsman på Byggnads förbunds kontor. Tiden där tror han kan göra att han kan bli en bra mentor.

Ebbe är på väg hem

Prestigelös, praktisk och jordnära.

Ebbe Johansson byter till hemmplan.

Han kommer med tåg från kurs i Stockholm. Är först ut på perongen. Mot kaffekoppen. Ebbe Johansson ska sedan vidare till dottern i Uddevalla. Den 1 oktober återvänder han som ombudsman till Byggnads Väst, efter fyra och ett halvt år på Byggnads förbunds kontor i Stockholm. Ett prestigefyllt uppdrag. Men det styr inte Ebbes handlande. Därmed inte sagt att han lämnar lätt. Han kommer att sakna allt "hängivet folk" han träffat på sina resor runt om i landet.

- Och jag kommer att sakna arbetskamraterna. Vi är ett tight gäng.

Det är privata skäl som fått honom att bokstavligen återvända till hembygden.

- Jag är bondpojke.

Hustrun och Ebbe ska överta hans föräldrars hus i Hedekas. Där ska de

åldras tillsammans. Huset ska göras i ordning, ett tidskrävande arbete.

- Då kan jag inte jobba i Stockholm hur roligt det än är.

Han längtar också efter att få utlopp för intresset att vara ute i friska luften.

År 2004 började Ebbe, lagbas och träarbetare, på dåvarande Bygg 6:an Väst.

- Jag tar chansen när den kommer.

År 2009 var det dags igen. Frågan kom då från förbunds kontoret. Som han nu alltså lämnar. Med sig har han ett stort kontaktnät, även in i motpartens led. Och erfarenhet av svåra tvister.

- Ju svårare desto bättre. Jag är bra på konfliktlösning och kan sätta mig in i andra människors situation.

- Det blir kul att komma tillbaka och träffa medlemmar hemma, säger Ebbe som tror på Byggnads.

- Vi kan förflytta berg men vi måste få alla medlemmar att tro på att vi kan det.

Sista utrop! Kom på kurs!

Anmäl dig fort. Senast 14 sept. Du vill inte missa de här dagarna. Unga medlemmar får tampas med stora frågor. Hur få det som man vill ha det?

Under tre dagar den 18-20 sept 2013 inbjuds alla Byggnads Västs

medlemmar under trettio år till Hotell Opalen i Göteborg, där alla deltagare också övernattar. Ersättning betalas i form av ett stipendie. Max 30 deltagare

Anmälan till linnea.ellstrom@byggnads.se eller rickard.kronlid@byggnads.se

Det är inte gnäll. Vänd på det.

Tänk en inte helt ovanlig situation, lönehöjningar har uteblivit, ingen arbetstidsförkortning har kunnat tas ut, fel lön på helgdagar och så vidare. Den som får reda på, via utbildning eller av andra arbetskamrater, att rättigheter har uteblivit vill påpeka det för sin arbetsgivare. Det är givetvis bra och rätt. Första svaret man möts av kan vara: "Oj, det ska jag kolla på och fixa om det är fel". Tiden går och inget händer. Kontakt med arbetsgivaren igen för att få svar. Denna gång blir svaret, lite mer irriterat "Det verkar som om något blivit fel på löneavdelningen, från och med nu ska det funka".

Då ställer sig kamraten frågan "Vad händer med det jag inte fått hittills då?"

Får man inte det man borde fått, eller bara får en liten klumpsumma som inte stämmer, börjar det för många kännas jobbigt. Man står inför frågeställningen "Ska jag fortsätta gnälla?" Tiden går och irritationen växer över att man inte får det som är ens rätt. Ska man verkligen behöva känna sig gnällig?

Vi vänder på det!

Vi brukar börja kvart i sju på morgonen. Det står till och med som en skyldighet i kollektivavtalet som också ger oss rättigheter. Vi väljer att komma runt kvart över sju istället. Detta får arbetsgivaren reda på och blir irriterad. Hen ringer upp oss och säger "Du måste komma kvart i sju". Vi säger "Oj, det ska vi kolla på och givetvis ändra på om något blivit fel". Tiden går och ingen ändring har skett. Nu är arbetsgivaren irriterad "Du! Du måste hålla tiderna, det är din skyldighet!"

Gnäller arbetsgivaren då?

Nej det gör hen inte, va?

Precis lika lite gnäller vi när vi påpekar våra rättigheter och kräver få det som vi är överens om i våra avtal.

Jag vill framhäva det jag alltid gör, om vi "gnäller" tillsammans slipper våra kamrater känna att det är jobbigt att kräva sin rätt!

Jack Rolka,
ombudsman och snickare

Missa inte försäkringar

Använd dina försäkringar om du Aråkar ut för något.

Medlemsolycksfall-fritid

Används vid fritidsskador. Läs på folksam.se/byggnads

AGS-försäkringen

Ger minst 12,5 % av betald sjukpenning i ersättning vid sjukskrivning från dag 15 om man varit anställd minst 90 dagar i företag med avtal. afa.se.

Alla medlemmar har fått denna.

AGB-försäkringen

Rejäl ersättning till dig som är 40 år eller mer vid uppsägning p g a arbetsbrist. Du ska ha varit anställd minst 50 mån under fem år i företag som har kollektivavtal. afa.se.

Försäkringsinformatör

Vill du vara den på jobbet som kan mycket/mest om försäkringar? Du kan få utbildning. Ring oss.

Tomas Lundin, Morgan Karlsson eller Charlotte Bejmyr, 010-601 10 09

Vi tecknar avtal: Rickard Kronlid, Bengt Karlsson, Jan Nyqvist, Hans-Erik Lidén, Dan Berggren, Anders Johansson, Parham Pour Bayramian, Bengt Eriksson, Ronny Karlsson, Tomas Lundin, Tomas Sundqvist och Jesper Carlsson. *Nå dem, 010-601 10 09*

Nu vandrar jag vidare

Efter snart femton år på Byggnads i Västsverige har jag bestämt mig för att gå vidare i livet.

Jag vill rikta mitt allra varmaste tack till alla medlemmar jag träffat. Tack för allt spännande, hisnande, intressant och förvånande jag fått uppleva på mina reportageuppdrag. Och för alla goda samtal och möten. Ni är, under en ibland hård yta, alltid generösa och kamratliga. Om jag inte satt mig på fel stol i byschan!

Tack också till alla goa engagerade arbetskamrater. Ni driver alla kampen för att den fackliga idén ska leva vidare. Låt aldrig den energin falna. Jag ska dra mitt strå till stacken på andra arenor.

Marie Thegerström, redaktör

Vad medlemmar förtjänar

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kr/tim eller mer. Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här nedan.

Samtliga mätningar finns bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida, byggnads.se.

Frågor om statistik och prestationslön kontakta Conny Johansson, 010-601 14 13.

Prestationslönestatistik TBMA* 1 april – 31 juli 2013

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
1	Asplunds Bygg i Falköping AB	Tak, Skövde	547 tim	257:31	Ackord
2	Tommy Byggare AB	Plantagen, Göteborg	1 929 tim	249:21	Ackord
3	Gbgs Fasadputs AB	Platån, Göteborg	7 081 tim	231:93	Ackord
4	Llentab AB	M Andersson, Tanumshede	208 tim	228:96	Res* *
5	MVB Backgården AB	Kinnegrip, Lidköping	480 tim	227:70	Ackord
6	Majvik Bygg AB	Mellbyhöjd, Bergsjön	1 106 tim	225:35	Ackord
7	Stenmarks Bygg Skaraborg AB	Brf Hackan, Mariestad	763 tim	222:57	Ackord
8	Sefa Betongentr AB	Brf Alfa, Göteborg	2 811 tim	220:96	Ackord
9	Majvik Bygg AB	Mellbyhöjd, Bergsjön	1 552 tim	220:35	Ackord
10	Kungsbacka Byggnads AB	Villa Stensjön, Mölndal	1 824 tim	220:00	Ackord
11	Majvik Bygg AB	Hönekulla Höjd, Mölnlycke	3 383 tim	219:06	Ackord
12	Majvik Bygg AB	Hönekulla Höjd, Mölnlycke	3 649 tim	218:00	Ackord
13	Veidekke Entr AB	Brf Nidingen/Kolla, Kba	859 tim	215:42	Ackord
14	Stenmarks Bygg Skaraborg AB	Brf Katrineforshus, Mariestad	884 tim	215:32	Ackord
15	Rydler's Bygg AB	Frufällegårdens f-skola, Borås	892 tim	214:54	Ackord

* TBMA=Trä Betong Mur Anlägg ** Resultatlön

Prestationslönestatistik övr yrken 1 april – 31 juli 2013

Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
VVS/Platt/Golv/Glas				
Bravida Sverige AB	Bryggaren	1506 tim	335:90	Ackord
Imtech VS-teknik AB	Lima Tvätten	511 tim	235:53	Ackord
Imtech VS-teknik AB	Storsjötvätten	276 tim	234:76	Ackord
Halmstad Kakelhus AB	Skördevägen 3 A	31 tim	261:86	Ackord
Halmstad Kakelhus AB	Hvitfeltsg	22 tim	249:09	Ackord
Halmstad Kakelhus AB	Magnusson, Halmstad	22 tim	230:78	Ackord
Golvet Göteborg AB	NCC Tölö	52 tim	340:32	Ackord
Golvet Göteborg AB	Räntmästareg	4 tim	301:08	Ackord
Sandå Sverige AB	Div a-ringen	38 tim	296:74	Ackord
Kortedala Glasmästeri AB	Div arbeten 5, Göteborg	16 tim	212:29	Ackord
Kortedala Glasmästeri AB	Div arbeten 3, Göteborg	14 tim	209:18	Ackord
Kortedala Glasmästeri AB	Div arbeten 5, Göteborg	16 tim	197:74	Ackord

Västlag pallade igen

Inget år utan en pallplats för Byggnads Väst. Det gick alltså bra även i år.

I slutet av juni hölls årets tiokamp på Rönneberga kursgård. Det var 28 lag med 85 deltagare som under fyra dagar tävlade i en tiokamp med grenar som paintball, stadskamp och karaoke. De varvades med facklig kunskap. Tiokampen avslutades med en final mellan de tre bästa lagen. Småland-Blekinge, lag 1, vann före GävleDala, lag 1 och på tredje plats kom Väst, lag 1.

Vinnarna fick ta emot sina pokaler av Byggnads förbundsordförande Johan Lindholm. Byggnads Väst gratulerar "våra" tredjepristagare. Väl kämpat!

Även Byggnads Västs övriga lag kämpade väl men lyckades något sämre.

Lag två. Lelle Björklund, Niklas Bengtsson och Ricky Andersson.

Lag tre. John Werner, Jacob Viklund och Stephanie Olsson

Andreas Eljert, Mikael Hagström och Simon Bryngelsson, längst till höger, knep en tredjeplats.

Bilder: Niklas Landstect

Läs mer om talongen nedan på nästa sida.

Vik och tejpa ihop!

Frankeras ej.
Byggnads
betalar portot.

Byggnads

Svarspost
20272998
110 19 STOCKHOLM

VVS-projekt i Tanzania

Ivintras, efter månader av förberedelser, åkte sexton elever och fyra lärare från VVS-programmet på Kattegattgymnasiet i Halmstad till Moshi, en stad vid Kilimanjaros fot. De skulle, via ett samarbetsprojekt för yrkes elever i Universitets- och Högskolerådets regi, byta erfarenheter med VVS-elever och lärare där. Elever från olika länder skulle mötas och dela erfarenheter. Modern teknik i Sverige mötte mer grundläggande i Tanzania. Teoretiska och praktiska lektioner genomfördes, på engelska. Här arbetade alla tillsammans med t ex lödning och rördragning. Skolan är en internatskola och

Nyfikenheten från besökarna inspirerade både lärare och elever.

en del av eleverna är äldre eftersom de arbetat för att tjäna ihop till sin utbildning. Olika livsvillkor för unga i så skilda kulturer var något alla lärde sig mycket av. Natten i tält på landsbygden kommer ingen heller att glömma. Byggnads har varit en av sponsorerna.

I april kom den tanzaniska gruppen till Halmstad. Nyfikenheten på all modern utrustning var stor. Man hann prova olika svetsmetoder och fick lektioner i bl a VVS-installationsövningar. Studiebesök och allsvensk fotboll hanns också med.

Berättat av *Ann-Charlotte Gunnarsson*.

Obs! Glöm inte a-kassan!

Det är av största vikt att ansöka separat om inträde i a-kassan. För man blir inte automatiskt medlem i a-kassan när man får medlemskap i facket. Lättast söker du via byggnadsakassa.se eller ring Byggnads Västs Medlemservice så skickar vi blankett, 010-601 14 14.

Hur bli medlem och hur betala?

Inträdesansökan

Det lättaste sättet att söka medlemskap på är att fylla i sina uppgifter på hemsidan byggnads.se. Klicka på fliken Medlemskap/Bli medlem. Eller fyll i och skicka in den portofria talongen nedan.

Lönebaserat avgiftssystem

För att Byggnads ska veta vilken medlemsavgift du ska betala måste du meddela din lön. Gör det på byggnads.se. Logga in på medlemssidorna till höger, följ instruktionerna. Gå in under "Profilsida". På hemsidan ser du de olika avgiftsstegen. Eller ring 010-601 14 14.

Betala avgiften via autogiro

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blankett från hemsidan eller ring så skickar vi en, se sid 2.

Inträdesansökan till Svenska Byggnadsarbetareförbundet Du kan även ansöka om medlemskap på www.byggnads.se

Personnummer 10 siffror		Arbetsgivare/Företag/Organisationsnummer	
Efternamn		Yrke	
Förnamn		Anställningsdatum	Yrkesbevis, år/mån
Bostadsadress		Övergång från annat fackförbund	
Postnummer och ort		Medlemskap sökes fr o m år/mån	
E-postadress		Datum	Namn-teckning
Tel (även riktnr) bostad	Mobilnummer	☐ Jag vill betala med Autogiro Jag godkänner villkoren för min anslutning till autogiro och accepterar de villkor för autogiro som anges på byggnads.se	
Bruttoinkomst: Ange din bruttoinkomst per månad eller per timme		Kontonummer inklusive clearingnummer	
☐ Jag vill att Byggnads ringer upp mig för att berätta om hur man gör om man vill jobba fackligt		_____ - _____	